

A TANTÁRGY ADATLAPJA

KÖZÖSSÉG ÖKOLÓGIA

Akadémiai tanév 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2. Kar	Biológia-Geológia
1.3. Intézet	Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet
1.4. Szakterület	Környezetvédelem
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Szak / Képesítés	Ökológia és természetvédelem
1.7. Képzési forma	Nappali képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Közösség ökológia			Tantárgy kódja	BLM2403
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. László Zoltán docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Veres Robert doktorandusz				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	3	2.6. Értékelés módja	V
				2.7. Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 labor	2
3.4. Tantervben szereplő össz-óraszám	154	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					44
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
3.5.3. Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					0
3.5.5. Vizsgák					4
3.5.6. Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni munka össz-óraszám					98
3.8. A félév össz-óraszám					154
3.9. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Táblával, lappal, videoprojektorral és megfelelő szoftverrel (PowerPoint, Word, multimédiás programok, Internet) ellátott előadóterem
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Megfelelően felszerelt laboratórium: számítógépekkel, internet csatlakozással és megfelelő szoftverrel (R programozási nyelv és szoftverkönyvtár, Quantum GIS) felszerelt laboratórium

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcskompet	- Alapvető ökológiai folyamatok megismerése - Az élőlények és környezetük közötti kölcsönhatások felismerése - Ökológiai vizsgálatok tervezésének és elvégzésének képessége - A megismert folyamatok és törvényszerűségek gyakorlati alkalmazásának felismerése
Transzverzális	- Gyakorlati vizsgálatok csoportmunkában való részvételének készsége az élettudományok területén - Egyéni eredmények integrálásának készsége a szaktudomány tágabb ismeretkörébe - Az élőlényekkel való munka etikájának és felelősségének kifejlődése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Ökológiai alapfogalmak ismertetése, az ökológia fejlődésének története és az evolúciós nézőpon
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Biomok, források, életfeltételek és populációbiológiai ismeretek (demográfia, fajon belüli és fajok közötti versengés, predáció, elterjedés, vonulás és szétszóródás).

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: alapfogalmak, tudománytörténet	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd	2 óra
2. Fogalmak: bióta, közösségek defineálása, biodiverzitási mutatók		
3. Szukcessziók		
4. Detritivória		
5. A kompetíció szerepe a közösségekben.		
6. A herbivória és ragadozás szerepe a közösségekben.		
7. Táplálékhálózatok		
8. A mutualizmus szerepe az életközösségekben, ökológiai hálózatok		
9. Közösségek anyag és energiaforgalma		
10. Primer produkciót limitáló tényezők – vízi közösségek		
11. Diszperzió		
12. Egyensúlyi és nem egyensúlyi közösségek		
13. A zavarás és a közösségek		
14. Ismétlés		
Könyvészet		
1. Begon, M., Harper, J.L., Townsend, C.R. 2006. Ecology – Individuals, populations and communities. Fourth Edition. Blackwell Science, Oxford		
2. Szentesi, Á., Török, J. 1997. Állatökológia (egyetemi jegyzet). Kovásznai Kiadó, Budapest		
3. Pásztor, E., Oborny, B. (szerk.). 2007. Ökológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest		
4. Townsend, C.R., Begon, M., Harper, J.L. 2003. Essentials of ecology. Second Edition. Blackwell Science, Oxford		
8.2 Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Gyakorlatok bemutatása, téma sorrend	Szemléltetés, megbeszélés. PDF és HTML alapú segédanyag valamint reális adattáblák alapján gyakorlatok	2 óra
2. Diverzitás indexek: Excel		
3. Diverzitási indexek: R		
4. Fitocönológiai táblázatok készítése képekről, térképekről		
5. Detritivória: esettanulmányok		
6. Versengés és ragadozás: esettanulmányok		
7. Táplálékhálózatok vizsgálata és elemzése		
8. Bipartit hálózatok elemzése		
9. Parazita hálózatok elemzése		
10. Primer és szekunder produkciót jellemző metrikák használata I.		
11. Primer és szekunder produkciót jellemző metrikák használata II.		

12. Diszperziós távolságok		
13. Térbeli eloszlások		
14. Ismételtes		
Könyvészet		
1. Begon, M., Harper, J.L., Townsend, C.R. 2006. Ecology – Individuals, populations and communities. Fourth Edition. Blackwell Science, Oxford		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy olyan ismeretekre fektet hangsúlyt, amelyek lehetővé teszik az ökológiai ismeretk alkalmazását a természetvédelemben, alkalmazott ökológiában, természetvédelmi területek kezelésében, törvényhozásban.
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag elsajátításának mértéke	Szóbeli vizsga a félév végén	60%
10.5 Szeminárium / Labor	A gyakorlatokon megadott feladatok minősége, helyessége.	A gyakorlatok elvégzésének időközi kiértékelése és pontozása	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Az előadások 75%-án kötelező a részvétel - A gyakorlatok 85%-án kötelező a részvétel - A gyakorlati beszámolók elkészítése (3) és egyéni cikkbemutató megtartása kizáró jellegű. - A záróvizsga eredménye el kell érje az 5-ös jegyet.			

(Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	Fenntartható fejlődés általános ikonja
---	--

Kitöltés dátuma:
12.01.2025

Előadás felelőse
dr. László Zoltán docens

Szeminárium felelőse
Veres Robert doktorandusz

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
15.01.2025

Intézetigazgató
dr. Keresztes Lujza docens